

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išleis ketvirtadienišiais Redaguoja Matas Bagdonas
Prenumeruoti metams \$2.00, pasmaliam \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1939, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

LITHUANIAN B. G. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

No. 37. KETVIRTADIENIS, SPALVIO-OCTOBER 3, 1957 VOL.-METAL 41-JI

Dienos Klausimai

Ginčai integracijos reikalu toli gražu nesibaigia. Didžiausias dėmesys vis dar koncentruojasi apie Little Rock, Ark., Central High School. Kaip žinoma, valstybės gubernatorius Faubus buvo įsakęs nacionalinei gvardijai palaikyti kontrolę ir neprileisti negrų mokinių lankyti mokyklą. Tuo tarpu prezidentas Eisenhower, po nesekmingų pasitarimų su gubernatorium, įsakė valstybės kariuovienai sudaryti specialiąsias 101 diviziono parašutininkų ir prižiūrėti, kad negrų vaikai mokyklą galėtų lankyti. Įvedus tokią tvarką, riaušės ir muštynės apstojė, vienok tuo ginčas toli gražu neišspręstas. Karštesnieji segregacijos šalininkai atakuoja prezidentą ir jo patarėjus prikišdami diktatūrą, nacinius ir komunistinius metodus ir tam panašiai. Pats gubernatorius Faubus savo kalbomis ir elgesiu parodo, kad jis nemano pasiduoti. Jis vienoje kalboje palygino federalinės vyriausybės elgesį su nacių elgesiu Paryžiuje ir sovietų elgesiu Budapešte. Tas tik padarė segregacijos šalininkus nenuseilesti. Minėta Little Rock aukštesniąją mokyklą lanko apie 2,000 auklėtinii. Apie 150 baltųjų motinų, kurių vaikai tą mokyklą lanko, atskreipė į gubernatorių su peticija, reikalaujant mokyklą visi uždaryti, jei federalinė vyriausybė neuims savo kontrolės. Gubernatorius pasirengęs skubotai susaukti valstybės legislaturą, kuri turėtų praveisti atitinkamą įstatymą apeiti federalinę kontrolę. Beje, Faubus tikėjosi stipresnės paramos iš kitų pietinių valstybių gubernatorių, kurie šiomis dienomis konferuoja vienok jie nesiskubina jo žygius užgirti. Dauguma yra to nuomonės, kad Faubus akcija problema žymiai sukomplikavo ir ap sunkino.

Mrs. Eleanor Roosevelt lankėsi Sovietų Rusijoje ir turėjo pasikalbėjimų su komunistų partijos bosu Chruščevu ir kitais aukštais sovietų pareigūnais. Ji net specialiai buvo nuvykęs į Maskvą ir Yaltą, kur arti trijų valandų konferavo su atostogaujančiu Chruščevu. Yalta—tai pati vieta, kur jau antrajam pasauliniam karui kryptan vakariečių ir sovietų naudai, įvyko svarbi Roosevelto Churchillio, Stalino ir jų patarėjų konferencija. Šioje konferencijoje, kaip žinoma, vakariečių vadai padarė didelius nusileidimus Staliniui, kurių dėka ir šiandien vis rytinė Europa yra po sovietų dominacija ir šlykščiojo prispaujoj. Poniai Rooseveltienė Chruščevui pasako, kad karas yra nepageidaujamas ir sovietai jo nenori. Iš tikrųjų, kuriems galams sovietams būtų reikalingas aktualus karas su vakariečiais, jeigu jiems užtenka šaltojo karo priemonių vykdant savo planus. Po didelių laimėjimų Azijoje, dabar sovietai kitų tautelių lavonais mėgina savo įtaką ir dominaciją praplėsti Artimuose Rytuose. Apie rytinės Europos tautų išlaisvinimą p. Rooseveltienė su Chruščevu, matomai, jokių pasikalbėjimų neturėjo.

Patys Italijos komunistų partijos vadovai pripažįsta, kad Sovietų Rusijai brutaliai numalšinus vengrų sukilimą, iš partijos pasitraukė virš 200,000 narių. Neatsizūrint aštuonių mėnesių istorijos akcijos išsibraiškumus sulaukyti, narystė tebemažėjanti. Politiniai stebėtojai tvirtina, kad bėgimas iš partijos yra daug didesnis, negu patys komunistų vadovai pripažįsta.

ŠAUNUS LIETUVIŲ PASIRODYMAS TAUTINIŲ GRUPIŲ PARENGIME

Senatorius William F. Knowland klausėsi lietuviškų dainų, vėl kelė Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų vadavimo reikalą.

LOS ANGELES, Calif.—Turbu: pirmą kartą Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišrus choras, vedamas žymiojo lietuvių kompozitoriaus Br. Budriūno, turėjo progos pasirodyti žymiesiems Amerikos politinio gyvenimo vairotojų. Choro dainų klausėsi senatorius Wm. F. Knowland ir Ponia ir eilė kitų žymių amerikiečių. Be to, tame pačiame susirinkime dalyvavo rinktinių ir įtakingų atstovų iš virš 20 įvairių tautybių, kurių daugelis gal nė kartą nebuvo girdėję lietuviškų dainų. Šis susirinkimas organizavo naują suburtą virš 20 tautybių taryba, kuri angliskai vadinaš—The Los Angeles County Republican All American Nationality Council. Šioje Taryboje lietuvių yra irgi atstovai.

Minimas susirinkimas įvyko 1957 metų rugpjūčio 23 d., pirmadienį, 8 val. vakare St. Nicholas salėje, kurioje telpa virš 1,000 asmenų. Šalė buvo pilna, visi nekantriai laukė atvykstant senatoriaus William F. Knowland. Kiek po 8 val. jis pasirodė salėje su žmona ir eile palydovų. Visi dalyviai sukilo ir ilgai

VEL PERRASOMA SOVIETŲ SAJUNGOS ISTORIJA

Dar Staliniui esant Sovietų Sąjungos istorija buvo nuolat perrašinėjama, darant išvadas iš vykstančių "vylymų". Seni komunistų ir sovietinės santvarkos kūrėjai buvo ištrinami iš vyksančių "vylymų". Seni komunistų ir sovietinės santvarkos kūrėjai buvo ištrinami iš istorijos, kad ne žymės nebepalikdavo. Iš visi "Sovietų enciklopedijos" tomiai būdavo naikinami ir naujai spausdinami, jei juose buvo apie tuos, kurie neteko Stalino malonės ir savos galvos. Bet po Stalino šis pats. Apie patį Staliną ir jo istorinį vaidmenį dabar jau padėjo Maskvoje žymiai kitokios nuomonės. Išnyko iš Sovietų Sąjungos istorijos Berija, o dabar imama ištrinti arba bent susmulkinti Malenkovo, Molotovo, Kaganovičiaus ir Šepilovo vardus ir darbus. Neseniai Maskvoje išėjusioje Sergejevo ir Andrejevo brošiuroje, skirtoje partijos propagandistams, kalbant apie karo metu veikusį vyriausiąjį gynybos komitetą, nebeminimas Molotovs, to komiteto buvęs vice-

pirmininkas, nei Malenkovas su Kaganovičium, nors ir jie buvo to komiteto nariai. Dar "Sovietų Enciklopedijoje" šie trys išbrauktieji buvo minimi eilėje tu, kurie "skynė kelių sovietinei pergalei". Brošiuroje atitaisoma ir kita "istorinė klaida", Sovietų žinių agentūra "Tass" savaitė prieš karą buvo paskelbęs Sovietus dementi dėl sklandančių gandų apie vokiečių kariuovienos pasirodymus Rytuose. Šis kategoriškas demontavimas, anot brošiūros autorių, sukliudęs laiku sklandžiai mobilizuoti sovietų karines pajėgas. Sovietų kariuomenė turėjusi pasitraukti ir esą klaida tą pasitraukimą vaizduoti kaip strateginį sovietų gynybos manevrą, kaip tai vaizdavo Stalino istorikai (Lietuvos gyventojai gerai atsimena čia minimą Maskvos dementi apie vokiečių kariuomenės pasirodymus. Niekas Lietuvoje tada jam netikėjo, nes aiškiai jau žino, kad karas greit prasidės. Tik dabar, po 16 metų, Maskva bent dalinai prisirišusi prisipažinti prie to dementi melagingumo). Elta

RASYTOJAS A. VIENUOLIS PRIKLAUSO VISAI LIETUVIŲ TAUTAI

Be reikalo Lietuvos bolševikai, a. a. rasytoja Antaną Vienuolį savinasi sau. Vienuolis priklauso visai lietuvių tautai, yra iš jos, gimė jos, augo jos mėgynas ir skaitymas. Vienuolio realistiškas rašymo būdas—tai visai ne "socialistinio realizmo įsisavinimas", kaip teigia Vilniaus radijas, nėra abejoniškas, kad Lietuvos bolševikai Vienuolį, kaip ir kitus senesnę kartos rašytojus, likusius Lietuvoje, stengėsi visokiomis būdais "paspausti", kad prisitaikytų linijai. Bet A. Vienuolis, atrodo, nesidavė per daug palenkiamas. Jis iki pat amžiaus galo domėjosi ir tais lietuvių tautos nariais, kuriems lemta būti svetur. Toli nuo tėvynės, "Grižimo į tėvynę" komiteto "Lietuvos iniciatyvinės grupės" organe "Tėvynės Balse" (š. m. 3 nr.) Vienuolis su širdgėla pastebėję, kad "Tūkstančiai mano tautiečių, brolių ir seserų, atskirti nuo gimtosios žemės, atplėšti nuo savo šeimos židinio, mūsų brangiausios šilumos Nėmuo ir šilėliu Lietuvos... Kai prisimeni, kad mūsų lietuvių tautos šeima galėtų būti dar gausesnė, mintimis nuklysti pas tuos, kurių čia tarp mūsų nėra, bet kurie irgi trokšta gyventi, ilgisi savo namiškių, savo gimtosios tautos, savo mažos bet pulkios tėvynės". Kam nebūtu aišku, kad Vienuolis čia turėjo galvoje netik tautiečius Vokietijoje.

BOLŠEVIKAI NEDOVANOJA

Sustiprintoji bolševikų propaganda grįžti į gimtuosius kraštus turėjo kiek pasisekimo Pietų Amerikoje ir kai kuriuose Europos kraštuose. Su raginimais grįžti tėvynėn buvo sujungtas Sovietų Sąjungos paskelbtas amnestijos įstatymas, atleidžiantis buvusius politinius "nusikaltnius". Kai kurie jam tai patikėjo. Grįžimas vyksta organizuotai, per bolševikų pasiuntinys, kad turėtų aiškia kontrolę kas ir kiek grįžta. Transportai į Lietuvą atvežami į Vilnių, kur jie patitinkami su muzika ir dabartiniu režimo pareigūnu. Viename iš bolševikų okupuoto krašto gautame laiške yra toks prierašas: "Tikrai grįžtantieji nasitinkami su orkestro muzika, bet po to, nevienas sugrįžusiųjų pateko į kurtuves." Z. (T. Z.)

KUOPŲ SEKRETORIŲ DĖMESIUI

LRKSA 60-iasis seimas, įvykęs šių metų birželio mėn. 23-26 d.d., Baltimoro, Md., apsvarstęs 8-tos kuopos pasiūlymą duoti didesnį atlyginimą kuopų fin. sekretoriams už jų atsakingą darbą ir išlaidas, nutarė mokesčiuose už 3% apdraudas (išskyrus mokesčiuose sumokamuose už 3 1/2% apdraudas) kuopos sekr. atlyginimą pakelti iki 7c. mėnesiui, o kuopos lėšas sumažinti iki 3c. mėnesiui. Kadangi 3 1/2% apdraudų mokesčiuose kuopos lėšos nėra įskaitytos, tad tokių apdraudų mokesčiuose kuopos sekr. atlyginimas paliekta tas pats—5c. mėnesiui.

Patogumo dėliai Centro Įstaiga ir toliau duos pranešimus kuopoms senovine tvarka, skaitant po 5c. kuopos sekretoriui atlyginimui ir kuopos lėšoms, o kuopų sekretoriai atskaite sau du trečdaliu iš kuopos lėšų sumas, likusią kuopos lėšų dalį perves į kuopos lėšų fondą. Kuopų sekretoriai darantieji kp. lėšų ir sekr. atlyginimo atitrukimus iš mokesčių lapų, prašomi skaityti po 5 centus mėnesiui, o kuopos sekr. atlyginimo papildymą (2c.) atsiškaiyti betnpiasi su kuopa iš kuopos lėšų sumos.

Šiai naujai organizacijai vadovauja lietuviams gerai pažįstamas Robert Agnew. Los Angeles ražomos yra pionierai šioje rityje. Niekur kitur Amerikoje tokios organizacijos iki šiol nebuvo. Los Angeles tautybių pavyzdžiu pradeda sekti ir kitos vietovės, organizuodamos panašius vienetus. Bendrame susirinkime su senatoriumi Knowland matėsi visą eilę Los Angeles lietuvių darbuotojų: ALTBos Los Angeles skyr. pirm. A. Skirius, prof. M. Biržiška, prof. dr. K. Alminas, "Lietuvių Dienų" red. Bern. Brazdionis, Lietuvių Respublikonų valdybos nariai—C. Lukšis, J. Raibys, T. Vizgirda ir L. Valiukas. L. M.

LIETUVOJE MİRĖ MATAS BAGDONAS

"Vienybės" pranešimu, šių metų liepos 28 d. Lietuvoje mirė žurnalistas - publicistas Miras Bagdonas.

Velionis gimęs 1895 m. spalio 22 d. Būbautiškių kaime. Skriaudžių parapijoje. Baigęs Marijampolės gimnaziją ir studijavęs Maskvos universitete matematiką, velionis buvo Vilniaus lietuvių gimnazijos mokytojas. Nepriklausomybei kuriantis, buvo Lietuvos Užsienio Reikalų ministerijos tarnautojas. Vėliau Berlyno universitete studijavo matematiką. Kauno Aušros gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą, o paskiau perėjo į Eltą ir buvo jos direktorius. Buvo vyriausybės oficio Lietuvos vyriausiasis redaktorius. Mirusiojo našlė tebėra Sibire. Sūnūs, Algirdas ir Rimgaidas, po karo atvyko čia; vienas gyvena Brooklyne, kitas Kanadoje.

PARYŽIUS.—Rugsėjo 30-ia parlamento 279 balsais prieš 253 balsus pareiškė premjero Maurice Bourges-Maunoury's vyriausybei nepasitikėjimą Algerių gyveno programos reikalą. Jo kabinetas atstistatydino.

NAUJI DEDIKACINIO VAJAUS TALKININKAI

DAVINIŲ RAPORTAS NR. 3

LENKTYNES-EINA SMARKYN; IŠ VISO JAU ĮRASYTI 72 NAUJI NARIAI

Trečiąjį dedikacinio vajuos davinių raportą sudaro šių kuopų ir organizatorių įrašyti nauji nariai:

- | | |
|--|------------|
| 8 kp. Cleveland, Ohio—Greblūnas, Aldona E. (J.) | Montvila |
| 8 " Cleveland, Ohio—Greblūnas, Josephine | " |
| 24 " Minersville, Pa.—Yezavage, Adell | Balnanosis |
| 42 " Los Angeles, Calif.—Galiūnas, Remidijus (J.) | Skirius |
| 42 " Los Angeles, Calif.—Specher, Nancy | " |
| 83 " Scranton, Penna.—Strina, John | Galinis |
| 130 " St. Clair, Penna.—Krosnodonsky, Bernard (J.) | Verbitsky |
| 130 " St. Clair, Penna.—Krosnodonsky, Anthony | " |

Trečiojo raporto daviniai—8 nauji nariai. Prijungus prie pirmojo ir antrojo raportų davinių—iš viso susidaro 72 centu istaigoje įregistuoti nauji nariai. Su trečiuoju raportu dedikacinio vajuos baran prisijungė trys kuopos, tuo būdu iš viso vajuje aktyviai jau pasireiškė 24 kuopos.

Skelbiant antrąjį davinių raportą pirmoje vietoje stovėjo 265 kuopa, Detroit, Mich., su organizatorium Matu Žimoniui ir su 16 naujų narių; antroje vietoje stovėjo 103 "kp., Rochester, N. Y., su organizatorėmis Mrs. Sofija Obais ir Mrs. Anna Apton su 8 naujais nariais, o trečioji vietoje stovėjo 42 kuopa, Los Angeles, Calif., su organizatore Bernice Skiriene ir su 7 naujais nariais, o šiame numeryje skelbiant trečiąjį davinių raportą, padėtis pasikeičė: 42 kuopa, organizatorei B. Skirienei įrašius dar du narius, iš trečios vietos perėjo į antrąją vietą. Trečiame raporte taipgi figuruoja 8 kp. organizatorius Montvila ir naujai prisijungę barininkai Balnanosis, Galinis, Verbitsky.

Yra geru žiniu ir iš didžiųjų Chicago, Amerikos sekretorių Petras Lickus praneša: "Vakar (rugpjūčio 20 d.) turėjome susirinkimą, kur išsklausėme dedikacinio vajuos rezultatus Chicagoje. Pradžią padaryta gera, bet dar Chicagoje skirtos 60 naujų narių kvotos neatlikta. Šių metų lapkričio mėn. 10 diena, 4 val. p. p. Lietuvos Vyčių alėje įvyks pobūvis su užkandžiais ir iki to laiko tikimasi lar pasistūmėti naujų narių prirašymo vajuje."

Laikas sukrušti ir kitų apskrių bei kuopų organizatoriams ir veikėjams.

PRISIMINKIME EUROPOS KREPSINIO NUGALETUJUS

Kaip prisimename, 1937 m. komandų žaidynės. sportininkų Lietuvos krepšinio rinktinė iš Rygos parsivežė Europos meistertų vardą, kurį ir vėl apgynė po dvejių metų Kaune vykusiose pirmenybėse. Šiomis tarptautinio masto pergalemis Lietuvos vardas liko ilgai laikams įrašytas į pasaulio sporto istoriją. Ir šie laimėjimai buvo plačiai išgarsinti visuose kontinentuose.

Šiemet sukanka 20 metų nuo 1937 metais laimėjimo antroje Europos krepšinio pirmenybėse. Norint tinkamai prisiminti šią reikšmingą, lapkričio mėn. 9-10 dienomis Chicagoje yra rengiamas minėjimas, kurio metu bus pagerbti neužmirštamų abiejų pergalių pirmenybių dalyviai. Čia taip pat bus keturių geriausiųjų JAV lietuvių krepšinio

PAGERBĖ LIETUVOS DRAUGO ATMINTI

VLIKO Vykdamosios Tarybos nariai Dr. P. Karvelis ir J. Karisys š. m. rugpjūčio 24 d. padėjo vainiką prie žymaus Lietuvos draugo M. Erzbergerio nužudymo vietos (tarp Freudenstadto ir Strassburgo). Jis buvo nužudytas 1921 m. rugpjūčio 26 d. savo politinių priešų. Pirmojo karo metu ir po karo jis veikliai rėmė Lietuvos pastangas atkurti nepriklausomą valstybę. Buvo pirmoje eilėje jo nuopelnas, kad 1919 metais Lietuvos valstybė gavo iš Vokietijos 20 milijonų dolerių paskolą. Jo pastangomis buvo sustabdytas tiekimas Bermonto armijai, ko pasekoje bermontininkai turėjo iš Pabaltijo trauktis. Vainikas praristas lietuviškų spalvų juosta su atitinkamu įrašu. (E.)

KARACHI, Pakistanas.—Rugsėjo 30-tą paskeleba, kad dėl traukinio kolyzijos. įvykusios netoli Montgometry, įvykusios šimto asmenų ir virš šimto sužeistų.

LOS ANGELES.—Rugsėjo 30 mokyklos buso nelaimėje žuvo 3 vaikai, 24 sužeisti.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išėina ketvirtadieniai. Redaguoja Matas Zukas

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) reikėtų taisyti ne vėliau kaip 10 dienų prieš išėjimą.

Neapsaudojama raštų grafiška tik patalpa autorinėms pažymoms.

BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMAI— JOS STIPRYBĖ

Prelato Jono Balkūno pamokslas Kanados Lietuvių Dienoje 1957 m. rugsėjo 1 d.

(Pabaiga)

Kenčiančioji Lietuva

Mūsų tautos gražios dainos ir giesmės yra apie karus ir vargus. Jos poezija vaizduoja skriaudas ir kančias. Tokia jau lietuvių dalis.

Devynioliktas amžius Lietuvos istorijai buvo vienas tamsiausias. Lietuva, 1795 m. netekusi nepriklausomybės, tris kartus kilo prieš skriaudėjus. Tūkstančiai žuvo. Kiti tūkstančiai buvo ištremiti ar kalinti. Daug turto konfiskuota. Uždyrta šimtai bažnyčių, vienuolynų ir mokyklų.

Šios priešpaudose metu rusai ypač stengėsi sunaikinti Lietuvoje katalikybę, nes bažnyčios buvo tautinio atsparumo taškai, vienintėli vieta, kur viešai buvo vartojama lietuvių kalba. Tad prieš ją ir buvo nukreipti smarkiausi caro valdžios smūgiai.

Jau 1841 m. rusų vyriausybė konfiskavo bažnytines žemes. Kodėl? Kad suduotų smūgį tai įstaigai, kuria rėmėsi visos tautos gyvybė. Atėmus žemes, turėjo užsidaryti vienuolynai, mokyklos ir prieglaudos. Visoje Lietuvoje buvo panaikinti 352 vyrų ir moterų vienuolynai, uždaryta daugiau kaip 300 mokyklų. Daugiausia bažnyčių uždaryta 1864 m. Muravjovo laikais. Dviejų metų laikotarpyje buvo uždarytos 32 parapijinės bažnyčios ir 52 koplyčios. Uždarus bažnyčias, senas drausdavo taisyti, o naujų statyti buvo visiškai negalima.

Dvasininkų gyvenimas buvo tikras namų areštas. Nė buvo galima nė išvažiuoti, nė draugiščių gyvenimo organizuoti bei vadovauti. Net liturginis veikimas buvo varžomas ir pamokslai cenzūrujami. Dvasinį luomą visokie varžtai kliudė, kad su visuomene nesietų ir jos tautiškai neįsamonintų.

Perseikioje ne tik cilinūs kunigus, bet ir vyskupas. Jie buvo šnipais apstatyti ir tremiami. Buvo bandyta rusų kalbą primesti liturgijai ir graždanaka raštams. Tikybiniai papročiai buvo persekiojami ir naikinami. Kur galejo, rusai bruko lietuviams pravoslavų tikybą, dvasininkus, liturgiją ir papročius, favorizavo perėjusius į pravoslaviją. Per XIX amžių vietoj vienos cerkvės Lietuvoje atsirado jų per šimtą ir keturiuos pravoslavų vyskupijos. Lietuva— katalikiškas kraštas—turėjo tik tris katalikų vyskupijas.

Tai buvo jau antras pasikėsimas išplėsti lietuviams katalikų tikėjimą: septinioliktame amžiuje protestantizmas buvo užplūdęs Lietuvą, o devynioliktame pravoslavų schizma. Bet abiem lietuviams parodė didvyrišką atsparumą. Nuo tikėjimo jų neatbaidė nė kazokų naikai. Kraujuose ir kitur liejosi kraujas, bet jie liko kaip buvę ištikimi savo katalikų tikėjimui.

Pagaliau buvo uždrausta spauda. 40 metų dėl jos vyko kova, ir už slaptą lietuvišką spaudą

nukentėjo apie tūkstantis žmonių. Pirmą auką buvo devyni kunigai ir keli valstiečiai, 1870 m. sumiti ir išvežti į Rusijos gilumą. Bet ir per tuos 40 metų Lietuvos katalikai, be spaudos, maldaknygių, mokyklų, draugijų, bauginami kartuvėmis, ištrėmimais, kalėjimais, piniginėmis bandomis, teisių atėmimais, nesutiko nusilenkti caro valdžiai, varu verčiami, nėjo į pravoslaviją, neatsisakė savo tautybės.

Šis lietuvių atsparumas, laikymasis savo tikėjimo, tautybės bei tradicijų ir įgalino juos net tik išlikti, bet ir šviesesnės dienos sulaukti, net savo nepriklausomybę atgauti.

Nauja Nelaimė

Deja, po dvidešimties metų nepriklausomo gyvenimo Lietuva išliko nauja nelaimė—okupuota Sovietai, kurie ją vėl naikina, rusina. Ir dabar dar žiauriau, dar plačiau ir intensyviau.

Atėstinis komunizmas iš esmės kovoja prieš tikėjimą, nes jis negali žmogaus paversti, jei jis yra tikis. Negali paversti ir tautos, jei ji ištikima Dievui ir Bažnyčiai.

Kova prieš Bažnyčią
Komunizmas yra šėtono viešpatavimas žemėje. Todėl visų pirma likviduoja tikėjimą, bažnyčias, dvasišką ir tikinčiuosius. Tuoj uždaro katalikiškos mokyklos, vienuolynai, prieglaudas ir spaustuves.

Šiandien, broliai lietuvi! ir sesės lietuviš, mums laisvoje Amerikoje ir Kanadoje tenka tik kelti balsą į pasaulio sąžinę ir šaukti: argi žmonija tiek sukietėjusi, kad negirdi ir nepaiso vai-tojimų ir šauksmų iš šimtų vergų stovyklų, kur žūsta milijonai nekaltų aukų? Nejaugi artimo meilė dingusi žmonėse!

Vis dėl to ir šiuo sunkiu laiku lietuvis privalo nenustoti vilities. Mes privalome tik laikytis savo tautos tikėjimo, savo tautybės ir tautinio tradicijų, sekti savo garbingai didžiausius sunkumus pakėlusiu tėvų ir senelių pavyzdžiu, darbuotis ir, kaip ištikimiesiems katalikams dera, pasitikėti Dievo pagalba bei maldos galybe. Ištikimas krikščionis katalikas privalo atsiminti, kad Kristus yra pasakęs ir pažadėjęs. O Kristus yra pasakęs: "Iš tikrųjų sakau jums: kas tiki mane, ir darbus, kuriuos aš darau, ir jis darys ir didesnius už juos darys, nes aš einu pas Tėvą. Ir ko tik prašysite Tėvą man vardu, tai aš padarysiu, kad Tėvas būtų pagarbintas sūnūje. Jei ko prašysite mano vardu, tai aš padarysiu" (Jo. 14, 12-14). Iki šiol jūs nieko neprasėte mano vardu. Praskirkite ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas" (ibid. 16,24).

Senajame Įstatyme kartotinaį randame, kad nelaimėse tautos šaukėsi Dievo. Tautos iš tikro užsitarndavo bausmę, bet maldos ir pasnickai permaldavdavo Dievo rūstybę. Užtenka paminėti žydų kovas su filistiniais. Kai abi kariuomenės susirėmė ir žydams grėsė pralaimėjimas, Mozė užlipo ant kalno su vyresniaisiais melstis. Kol Mozė turėjo iškelias rankas maldai, tol žydai laimėdavo, kai nuleisdavo iš nuovargio, priešas imdavo viršų. Tai pastebėję, vyresnieji laikė Mozės rankas iškelias, kol baigėsi mūšis žydų naudai.

Pulkim Ant Kelių Visi Krikščionys
Šiuo momentu ir Lietuvos reikalai atrodo tarsi be vilties. At-

VOKIETIJA NEBOSIANTI VIENA

PRANYS ALSENAS, Kanada

Dr. Adenaueris ir jo partija V. Vokietijoj rinkimus laimėjo didele dauguma. Socialdemokratų, antra didžioji partija V. Vokietijoj—liko dar bediesnė parlamentė (bundestage) narių skaičiumi, negu ligi šiol buvo.

Ta proga, pasinaudodamas to- rontiško dienraščio "Star" veda- mųjų rašytojo, Robert Nielsen, patiektomis žiniomis iš Bonnos, čia mėginasi šį-tą parašyti apie tą senutėlį V. Vokietijos gigan- tą, itin svarbų vaidmenį vaidinan- tį nūdienėj pasaulio politiko- j, V. Vokietijos kanclerį Kon- radą Adenauerį.

Adenauerio gyvenimas, esą, prasidėjęs gana vėlai, jam bebaigiant 70 metų amžius. Kitaip sakant, nuo tada, kada V. Vo- kietijos gyventojai jį išrinko sa- vuojų ministru pirmininku (vo- kiškai—kancleriu).

Šiuo metu Adenaueris yra be- baigias 82 m. Ateinantį sausio mėn. jam teks švęsti 82-trajį gim- tadienį, tačiau jis esąs dar ga- na jūdrus, energingas ir veik- lus.

Negalima būtų pasakyti, jog Adenaueris ir anksčiau nedaly- vavo politikoj prieš patikint jam ministerio pirmininko postą. Jis politikavo, galima sakyti, pusę nūdien turimo amžiaus, tačiau prieš tai—niekad nebuvo aukš-čiau pakilęs kaip iki Kiolno ma- yoro (burmistro) posto. Ir iš tos vietos jis bent du kartus buvo atleistas. Vieną kartą jį bu- vo atleide naciai, tai buvo per politinius valymus, Hitleriui įkopus į valdžią, o antrą kartą— jį atleido iš mayoro pareigų an- gai, kaip "netinkamą", nepajė- giančią skubiai Kiolno apvalyti nuo karo griuvėsių.

Po šitokių nuotykių, Adenaueris, vėsidėto, nepasitraukė iš gyventimo veiklos arenos, tačiau dar aktyviau jį įsijungė. Jis tuomet intensyviai pradėjo or- ganizuoti ir tvarkyti Krikščio- nių Demokratų partiją V. Vo- kietijoj, su kuria ir atžygiavo iki premjero posto, o pačią V. Vokietiją—bepremjeruodamas —padarė viena iš stipriausių vais- tybių nūdieniam pasaulyje, ypač ekonominėi srity.

Adenauerio vadovaujama Kri- kščionių Demokratų partija V. Vokietijoj—yra daug skirtinges- nė nuo kitų valstybių to paties pavadinimo partijų. Į jo partiją įeina Romos katalikai ir protes- tantai, o taip pat didieji preky- bininkai, unijai vadaai, federalis- tai, centralistai ir kitoki. Kaip ligai jo partija išsilaukę šitokio sudėtyje—sunku pasakyti, ta- čiau dabartinio metu—ji yra stip- riausia ir pajėgiausia sukti poli- tinę mašiną 53 milijonų gyven- tojų krašte—Vakarinėj Vokietij- j.

Adenauerio amžius leido jam stebėti ir matyti bent kelias epo- chas jo gimtajam krašte—Vokie- tijoj. Jis matė bešviečiančią

rodą, kad maldos būdai nereika- lingos. Ar mūsų maldos išmūs ginklus iš priešų rankų? Ar malda suminkštīs nugalėtojų širdis, diplomatat valią palenkis, politi- kų pažiūras pakeis? Ar iš viso Dievo leistas likimas galime mal- da atitolinti ar atmainyti?

Malda neprieštaraus Dievo sprendimui amžinumi bei nekint- amumui. "Mes meldžiamės, nes tam, kad Dievo sprendimą pa- keistume, bet kad gautume tai, ką Dievas dėl mūsų maldos jau, prieš amžius yra nusprendęs", sako šv. Tomas.

Dėkime viltis tad ne tiek į politikų pažadus ar sutartis, ne į ginklus, bet į tiesos nenuga- limumą ir Dievą. Mes galime dirbti, kongresus šaukti, komite- tus rinkinti, bet jei Dievas nebus su mumis, veltum mes statysime.

Eikime visi kaip vienas prie Dievo, prie maldos. Pulkime ant kelių visa tauta. Pakelkime širdis auktyjn, kaip Mozė nenu- traukime maldos, nenuleiskime rankų ligi pergalės bus mūsų. Senovės Dievas dar gyvas. Jo ranka valdo visas tautas. Jis ne- siduos pajaukiamas. Jis leidžia mus ugnim ir kardu bandyti. Ištėsėkim po kryžium. Po di- džiojo Penktadienio ateina Ve- lykų rytas. Už Kalvarijos yra Priskėlimas. Per kančias į per- galę. Amen.

kaizerio Wilhelmo žvaigždę, ste- bėjo Hitlerio kilimą ir smuki- mą, matė Vokietiją didžios ga- lybės formoj, matė ją ir sumuki- dytą, pakol, jam teko pareiga vėl ją pakelti ir pastatyti ant kojų iš 2-rojo Pasaulinio Karo griu- vėsių.

Ryškiai matė Vokietijos kili- mus ir smukimus, ypač paskuti- nojo pusamžio laikotarpy, taip- ogi išbandęs Hitlerio laikais net- gi vyravusias tenai koncentraci- jos stovyklas, Adenaueris pasi- žadėjęs, jog Vokietija niekad nebesiryšiant būti viena. Tas jo pareiškimas turi pabrėžiamąjį prasmę, jog vokiečiai niekad ne- pasitrauks iš Šiaurės Atlanto Pakto valstybių sąjungos—NA- TO.

Adenaueris, be to, yra didelis apjungtos ir suvienytos Europos šalininkas. Kas žino, gal jo en- tuziazmas tame reikale paveiks ir kitus Europos ir viso pasau- lio politikus ir, senatvei jį net nusivedus į kapą, gal bus sten- giamasi sudaryti Jungtinės Eu- ropos Valstybes, ypač sunaik-

nus balsūjį komunizmą, kuris nūdien smaugia didžiąją dalį ir Europos žemyno.

Šia proga dar pora įvairny- bėlių apie Adenauerį. Jis, esą, nemėgėtas tuškalgių intelli- gentų. Kai V. Vokietijos prie- rinkimines kampanijos metu jis buvo reporteriškai užklaustas, ar jis mėgta intelektualus, jis ne- svyrudamas atsakęs: "Ne. Ne- mėgėtas, nes dauguma iš jų—yra snobai".

Tiesą pasakant, ir jo paties doktoratas — yra neakademini- s, bet garbės doktoratas.

Jis turi didelę įtaką V. Vo- kietijos gyventojuose. Žinoma, jis nesinaudoja "vado" principu ir, begaliniai toli gražu, jį bū- ti negalima lyginti su buvusiu "fuhreriu" Hitleriu. Vienok so- cialdemokratų yra sukūrę, štai, kokį anekdotą. Adenauerį iden- tifikuojantį su Hitleriu:

Esą, po beveik dvidešimties metų nebuvo Vokietijoj, grį- žęs vienas vokiečių iš savo gim- tajai kraštą. Kai susitikę rapo- rterai jį paklausė, kaip jam at- rodanti Vokietija, jis atsakęs:

— Žinote, atrodo viskas taip, kaip anuomet, tik jau "fuhreris" pasenęs—tikras senutėlis.

N. Y. TIMES KORESPONDENTAS LANKESI RYGOJE IR LVOVE

New York (LAIC). — Prieš- trejetą savaičių Ryga ir Lvovas buvo atidaryti turistimui. Tą lei- dimą lankyti tuos du miestus paskelbė Maskva. Šiomis dienomis Rygoje ir Lvove lankėsi New York Times koresponden- tas Max Frankel ir plačiai apra- šė gyvenimą tuose miestuose. Tarp kito jis pastebi, kad Lvove gyvena apie 4% lietuvių. Kores- pondentas pastebi, kad abi juose miestuose dar tebesijaučia an- tojų pasaulinio karo jėms pada- rytos žaizdos. Daug kas patai- syta, tačiau atvykęs žmogus į tuos miestus, jautiesi, kad esi toli nuo Maskvos.

Lvove prie Sv. Marijos kated- ros dešimtmėtiniai vaikučiai kū- po šalia skulptūros apaugobius kaimiečių moterų ir lenkia gal- vas dvasiškiams laimiant. Ge- gužės gatvėje tebestovi Adomo Mickevičiaus paminklas.

Korespondentas pastebi, kad Ryga ir Lvovas yra srityse, ku- riose septynios tautos pateko į Sovietų orbitą; tų tautų žmonės—suomiai, estai, latviai, lietui- ai, rusai, gudai, ukrainiečiai, slovakai, vengrai, rumunai ir žy- diai sudaro mažumą kai kuriose tase srityse. Toji sritis tiesiasi nuo Arktikos iki Juodųjų jūrų. Atidarius turistams Rygą ir Lvovą, korespondentas pažymi, galima susidaryti vaizdas, kaip užkariauti žmonės įjungiami į sovietišką gyvenimą.

Rygoje gyvena apie 565,000 gyventojų. Trafikas menkas, restoranai pustūščiai. Vienas darbininkas korespon- dentui išsireiškė, kad kada bu- vo laisva Lietuva, Latvija ir Es- tija vykdavo tarpvalstybinės "soccer" rungtynės ir tada įvyk- davo didelis susijaudimas, net sumišimas. Dabar viskas tylu, ramu.

Ryga yra daugiakalbis mias- tas, išskabos, išskyrus ketelę di- žiųjų, kurios skelbia rusų gar- mę, kitos dialkibės, latviškos ir "rusiškos. Dauguma tėvų savo vaikus siunčia į latviškas mo- kyklas, kur rusų kalba mokoma, kaip antraeilė kalba. Rusų inžinieriai, kurie atvyko dirbti pra- monėje, moko latviškai. Rygos 40% gyventojų rusai, o prieš- karą jų buvo tik 4-6 nuosimčiai. Latvių ir rusų santykiai gana aštrūs, bent bendrai stengiami- si sugyventi. Vienas rusų šofe-

ris pasakojo korespondentui, kad latviai yra patrijotai, jie Stalino laikais už kai ko pervir- šių jėmą buvo išsiunčiami į toli- mus kraštus, bet dabar jie grįž- ta, jie nemėgsta apiešti savo krašto. Tė kurie grįžta, įsijun- čiai ir pramonė ir sako, kad grįž- ti Europą, kaip jie vadina savo kraštą.

Lvovas, kaip korespondentas sako, kaip ir Ryga, nebuvo karo daug paliestas. Lvovo didelė žy- dų bendruomenė buvo nacių iš- žudyta, jų vietą užima ukrainie- čiai ūkininkai, kurie įsijungia į pramonę. Taip pat lygus skai- čius rusų atsikėlė į Lvovą. Lvov- ve skaičiuojama apie 20-30,000 lenkų, kurie čia paliko, 42% miesto gyventojų ukrainiečiai, 35% rusų, 10% armenų ir, kaip jau minėta, 4% lietuvių.

Lvove dar atidarytos trys ka- tikiškos bažnyčios. Rygoje veikia katalikų ir liuteronų. Jos kon- kuruoja bolševikų įsteigtus taip- vadinamus kultūros ir poiliso parkus. Įvairūs festivalai ir tri- račių lenktynės stengiasi at- traukti jaunimą nuo bažnyčių, bet Rygos ir Lvovo bažnyčios, kaip pastebi korespondentas, tarnauja ne vien architektūra.

Tuščios tai sinagogos. Lvove prieš karą gyveno 100,000 žydų ir 50,000 jų buvo Rygoje. Tik po pusantro šimto jų liko tuose dvejuose miestuose, visi kiti su- naikinti Hitlerio genocido. Šiuo metu ir Lvovą atsikėlė apie 30,000 žydų ir apie 10,000 jų atsikėlė į Rygą. Daugelis žydų turi gimni- nių Vakaruose ir nelengva širdi- mi pradedą su jais susirai- nėti. Nors jie žiūri į Vakarus, bet jų laikrodis eina pagal Mas- kvą ir žinios ateina iš Maskvos, kad baigia New York Times kores- pondentas Max Frankel.

KUNIGAS PROF. MORKUS MORKEŠIS, buvęs Kauno Kuni- gų seminarijos profesorius, mirė rugsėjo 3 d. Kelmėje nuo širdies smūgio. Palaidotas rug- sėjo 5 d. Kelmės šventoriuje. Bu- vo gimęs 1892 m., kunigu įšven- tintas 1916 m.

PROF. MYKOLUI BIRŽIS- KAI suėjo 75 m. amžiaus. Jubi- liantas buvo pagerbtas Los An- gelas miesto lietuvių, kur jis gy- vena. (A.)

PALAIMINTOS VALANDOS

Ir būna valandų, kada tu girtas nuo idėjų Klajoj žemėje, kaip deimantų vagis: Silpnai pavydai tau, kad tu esi minties karalius, Nors gyveni gėlių šviesais kaip drugys.

Tos valandos palaimintos kaip ašaros šventųjų: Iš jų pasaulio visas grožis ir jėga, Paminkli akmenys atskleidžia dvasios veidą, Štėbūklų prarajos pakyla uždanga.

Faustas Kirša

ZMOGUI

Kadaise tu gėlių kalbos klauseisi Ir liepos lapą šlamant supratai. Tau nešė džiaugsmą žemės sodo vaisiai Ir naktį sidabrų dabinos skliautai.

Kadaise tu mažam laukų upely Radai gyvybės amžinas versmės, Vienplaukis kūdikis šaukai:—Karaliai Visų dienų pasauly esam mes.

Kadaise tu girdėjai žiedo maldą Ir žydinčią lopsinę pumpurą, Ir pro baltos lelijos sapną saldų Lankei žvaigždynus, puoštus sidabru.

Ir po gėlių, ir po sapnų, po upės Šviesiam pavasary keliaujančios srovės Tu raudai kryžkelėj kaip elgeta sukupęs Ir nepažįsti žemės, nei savęs . . .

Brazdžionis

MASINIAI BĖGA IŠ SOVIETINĖS ZONOS IR IŠ LENKIJOS

ATBĖGO IR KOMUNISTINIS PROFESORIUS

Pastarosiomis savaitėmis dar padidėjo bėgimas iš Vokietijos sovietinės zonos ir Vakarų Berlyne ir Vakarų Vokietija, pasi- sėkdamas net 6,000 skaičių. Gal- būt, Chruščiovo apsilankymas Vokietijos sovietinėje dalyje su- smukdė vokiečių viltį, kad abie- jų Vokietijos dalių apjungimas galėtų numatomu laiku įvykti. Tai paskatino vykti į Vakarus, kur, šiaip ar taip, yra žymiai pa- togesnis gyvenimas. Tarp bė- gančiųjų yra didokas nuosimtis jaunų vyrų, kurie netrukus bū- ti turėję stoti į komunistinę ka- riuomenę. Federalinės Vokietij- os įstaigų duomenimis, daug atbėgančiųjų yra pakankamai apmokyti specialistai ir Vaka- ruose tuoj gali rasti gerai ap- mokamą darbą. Tik dėl to vo- kiečiams ir pavyksta įkurdinti Vakaruose bėmą visus atbėgan- čiuosius.

Pastarosiomis dienomis dėme- sj sukėlė vieno žymiausių Vo- kietijos sovietinės dalies komu- nistų intelektualų perbėgimas į Vakarus. Tai prof. Alfredas Kantarovičius, kuris jau trečią dešimtmetį priklausė komunistų partijai ir Sovietų buvo laikomas vienu iš vokiečių komunistų ideologų. Jis pabėgo palikęs rytiniame Berlyne savo didžiulį privatinę biblioteką, daug rank- raščių ir kita. Iki savo pasi- šalinimo profesoriavo rytinio Berlyno universitete ir šiaip ėjo įvairias svarbias pareigas. Per- bėgęs į Vakarus, transliacijoje per "Laisvojo Berlyno" radiją labai aštriais žodžiais pasisakė ir dėl komunistų ir dėl sovietinė- s politikos. Jau kelintus metus jis dėsęs savo bėgimą į Vaka- rus, vis dar viltėdamas, kad komunistinis režimas pakeis sa- vo žiaurumo, smurto ir beteisiš- kumo politiką. Jis laukė, kad kada nors turėtų liautis visa to komunistinio molo srovė, dvasinė laisvės varžymas ir kitos ne- gerovės. Bet po birželio 17 dien- os ir po Vengrijos įvykių jam vis aiškiau pasidarė, kad iš da- bartinės komunistinės kilkos ne- są galima laukti jokio patėties pagerėjimo. Savaimė aišku, kad tokio žymaus komunisto intelek- tualo pabėgimas Berlyno komu- nistinei vadovybei ir pačiai Mas- kvai yra labai nemalonus. Jei jau bėga tokie žymūs ideologai, ko reikalauti iš mažesniųjų.

Nors Lenkijoje komunistinis režimas yra kiek sušvelnėjęs, ta- čiau ir iš to krašto žmonės sten-

giasi persikelti į Vakarus, jei tai įmanoma lengvesnėmis sąly- gomis. Legalių vizų kelionėms ir užsienį lenkų įstaigos duoda tik apėrėtą skaičių. Kiti pasiren- ka nelegalius kelius. O pasta- ruoju metu vienas tokių kelių, tai išvykti iš Lenkijos su turistinėmis ekskursijomis ir paskiau jau į Lenkiją nebeįgrįžti. Neseniai lenkų turistiniu laivu "Ba- toryk" daug šimty lenkų turistų pateko į Skandinaviją. Vien tik Danijos sostinėje nuo to vieno laivo "nubyrėjo" apie 80 turistų. Dalis jų slapstėsi Danijoje toi, kol lenkų laivas išplaukė, nes bi- jojo priverstinio grąžinimo į lai- vą. Kiti tiesiai nuėjo į danų poli- ciją ir prašėsi azylis. (Elta)

INŽ. SOEDERMANUI 75 METŲ AMŽIAUS

Žymiam Lietuvos draugui, suo- miui inžinieriui E. E. Soederma- nui, neseniai suėjo 75 metai. Jis iki 1948 metų ėjo aukštas pa- reigas Suomijos gelektinklų valdyboje. Dažnai yra lankęsis Lietuvoje. Priklausė Suomių Lietuvis draugijai Helsinkyje (įsteigta 1931 m.) ir nuo 1936 metų buvo jos pirmininkas iki 1944 metų, kada toji draugija britų sovietų kontrolės komisij- os reikalavimu buvo likviduota. — Viso pasaulio lietuvių siun- čia nuosirdžiam Lietuvos drau- gų, su sukakties proga širdingų sveikinimų. (E.)

BAIGIA REDAGUOT

MANO PASAULĖŽIŲRA, kolektyvinis veikalas, kuriame dalyvauja 63 mūsų kultūrininkai su savo straipsniais, jau yra baig- tas redaguoti ir atiduotas spau- dai. Leidžia Lietuvos Knygos klubas. Rankraščio susida- rė 252 puslapiai. Su iliustraci- jomis knyga turės apie 300 pus- lapių. Knygė visa eilė mūsų va- dovaujančių kultūrininkų: pro- fesorių, rašytojų, laikraštininkų, gydytojų, redaktorių, visuome- nininkų, iš įvairių grupių, dėsto savo pažiūras apie religiją, mo- rale, kultūrą ir lietuviybę. L.

JONAS AISTIS paruošė spau- dai naują eilii rinkinį "Kristali- niame karste". Leidžia prelatas Pr. Juras, spausdina pranciško- nų spaustuve Brooklyne. (A.)

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTIINIAMS PERSIUSTI I SSSR, LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA IR KITUS KRASTUS YRA

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE, BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INgersol 7-7272; INgersol 7-6465

Mes nesilome brangių dovanų mūsų klientams. Mūsų do- vana—tai pirmos klasės patarnavimas ir skubus siuntinių pristaty- mas.

Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu Siuntiniai išaunčiam skubiai

PRIEMIMO PUNKTAS: New York City, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1540

MOSŲ SKYRIAI:

Detroit 12, Mich., 11601 Joe. Campau Ave.; Townsend 8-0298

Hartford, Conn., 681 Albany Ave.; CHapel 7-5164

Los Angeles, Calif., 121 So. Vermont Ave.; DUshnik 5-6550

Philadelphia 23, Pa., 632 North 7th St.; Tel. WA 3-1747

Chicago 23, Ill., 3741 W. 26th St.; Tel. CR 7-2126

Newark, N. J., 263 Market St.; Tel. MArket 2-6937



POSEIMINIS LRKSA DIREKTORIŲ TARYBOS SUSIRINKIMAS

Birželio 27, 1957, Baltimore, Md.

Poseiminis reguliaris naujai išrinktų viršinių ir direktorių susirinkimas įvyko birželio 27, 1957, Lord Baltimore viešbučio patalpose, Baltimore, Md. Prezidentas šimutis susirinkimą atidarė 9:40 A. M.

Maldą sukalbėjo Petras J. Karasauskas. Dalyvavo: prezidentas Leonardas Šimutis, viceprezidentas Rapolas Valatka, sekretorius Vincas T. Kvetkas, išdinininkas Petras J. Karasauskas, išdo globėjai Mrs. Leokadija Donarovich ir Vincas Abromaitis, daktaras kvėtojasis dr. Wm. Krikščūnas, direktoriai—Kazys Kleiva, Walter Činikas, Mrs. Albina Poškienė; nedalyvavo dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius.

Prezidentas L. Šimutis savo atidarymo pastabose nuodirdžiai pasveikino seimo išrinktuosius viršinius ir direktorius ir pareiškė gili apgalvestavimą, kad vienas dėl nelaimingai susidarusių aplinkybių net negalėjo dalyvauti ir dėl tos priežasties neįėjo į Tarybą. L. Šimutis taipgi pareiškė, kad jam malonu pasveikinti naujuosius direktorius ir kvietė pilnai kooperuoti visuose Susivienijimo reikaluose.

Toliau prezidentas pakvietė sekretorių paaikinti šio susirinkimo sausaukimo priežastis ir darbo programą.

V. T. Kvetkas pareiškė, kad jis paruošė programą pridurti apsvaistymui tuo atveju, jei neįvyktų sekretorius ir išdinininko ofisuose permainų ir susirinkimas galėtų būti laikomas tuoju seimui užsibaigus. Toks susirinkimas pateisina įstatų reikalavimus kas link direktorių tarybos susirinkimo turinio įvykti 30 dienų laikotarpy seimui užsibaigus. Manu nomone, jis pareiškė, šis susirinkimas yra pagal reikalavimus ir sugestjonav, kad sekantis reguliaris susirinkimas būtų laikomas naujo centrinio namo dedikacijos laiku.

L. Šimutis, turėdamas darbo programos kopiją, pirmuoju darbavarkės punktu kvietė rinkti Vykdomąjį Komitetą.

Dr. Krikščūnas pasiūlė išrinkti Vykdomąjį Komitetą kun. J. F. Baltusevičių, Vincą T. Kvetką, Petrą J. Karasauską ir Vincą Abromaitį, R. J. Valatką parėmė. Priimta vienbalsiai.

Sekantiojuoju biznio punktu, V. T. Kvetkas paaikino reikalą turėti legalų patarėją, taipgi paaikino įvairias problemas, kurios reikalingos advokato paramos ir patarimo. Jis rekomendavo adv. Edward W. Lopatto su \$600.00 metinio atlyginimo (retainer fee). P. J. Karasauskas pasiūlė išrinkti adv. Lopatto legaliu patarėju atsizūrint sąlygų paaikinti V. T. Kvetkas, Mrs. Poškienė parėmė. Priimta vienbalsiai.

Toliau V. T. Kvetkas paaikino naujo centrinio namo statybos progresą ir apie dedikacijos programą. Visi dalyviai dalyvo diskusijoje dėl programos. Sutarta tokia programa: 1) naujo namo pašventinimas; 2) civilinė programa; 3) namo atidarymas; 4) pietūs arba bankietas.

Specialiųjų svečių sąrašui vadovaus Scrantų diecezijos vyskupas J. D. Hannan ir vyskupas Vincentas Brizgys. Vyskupo Brizgio užkvieta pavesiti vyskupui Hannan. Kiti viešūs oficialai bus parinkti vėliau.

Sugestjonuojama išleisti specialią programinę knygą atžymėjimų dedikacijos, kuri numatoma lapkričio mėnesi. Kontraktas numato namo užbaigimą tuo laiku.

Kazys Kleiva pasiūlė laikinąją programą priimti ir autorizuoti sekretorių rūpintis plano pravedimui, Mrs. Donarovich parėmė. Priimta vienbalsiai.

Sekretorius V. T. Kvetkas raportuoja apie narystės vajį ir jo davinius. "Susidomėjimas vajimi buvo labai mažas, išskyrant tokias kolonijas, kaip Los Angeles, Cal., Detroit, Mich., ir Plymouth, Pa. Nustatyto dovanos, kaip kad laikrodinis, gariniai prosai, radijai ir blanketai pasirodo neproduktyvūs. Vienok čia būta nedidžiausių pastangų iš pačios centro įstaigos vajuos reikalais. Tuo priežastis—paruošimas, raportų ir prisirengimai seimui tuo laiku reikalavo darbininkų pastangų. Kadangi seimas jau įėjo istorijon, planai intensyviai vajui turi būti padaryti", jis pareiškė. Toliau V. T. Kvetkas parodė Sheaffer's Desk Set, kurį jis rekomendavo duoti kaip dovaną visų kuopų organizatoriams, kurie įrašys du ar daugiau narių, neatsizūrint apdraudos sumos, nuo dabar iki naujo centrinio namo dedikacijos datos. Ši dovana bus pridedama prie komisių ir dvi aplikacijos bus priskaitytos prie kontesto dėl elektrinių dovanų. Jis pareiškė, kad Desk set kainą (retail) yra \$60.00, vienok perkant didesnę skaičių yra didelė nuolaida. Dovaną turės Susivienijimo vardo įrašą ir tuo būdu turės nemažą skelbimosi vertę.

Rekomendacijos sukėlė nemažą susidomėjimą ir sekė plačios diskusijos.

V. Činikas sugestjonavo, kad aukščiau minėtas dovanas duot

1905 METŲ REVOLIUCINĖ SAJODI SUVALKIOJE PRISIMINUS

Rašo PETRAS J. MONTVILA

Pirm regu rašyt kas darėsi virš 50 metų atgal, reik nora trumpai prisimint, kada dar vadinamoji Suvalkijoj gyvenė lietuviai, kurie save vadino sudavais (Sudavų ir Suvalkijos istoriškai parrašė kun. dr. Jonas Toraitis, MIC, 1924 metais).

Senovės Sudavija

Šalis tarp Nemuno ir Prūsų, arba Suvalkija, ne nuo seniai gyvenama ir jos miestai nelabai seni. 13-tame šimtmetyje ta šalis vadinosi Sudavija. Antroje 13-to šimtmetio pusėje kryžiuočiai nukariavo visas senovinių prūsų gimines, prisiartinė prieš sudavų ir pradėjo su jais karą užsitęsusių keletą metų. Sudavai neturėjo politinės vienybės, buvo valdomi daugelio kunigaikščių, kurių kiekvienas turėjo savo tvirtovę—pilį. Kiek jų iš viso galėjo būti—nera žinių. Kad nevai mažas buvo jų skaičius, tai ir dabar liks piliakalnių liejūja. Po keletrių karo metų beveik visa šalis buvo išnaukinta. Liko tik du kunigaikščiai: vienas vadinosi Gerkas ar Jedetas, kitas — Skurdas. Abu juodu mėtė, kad neatsilaisytų prieš kryžiuočius. Gedetas pasidavė. Kryžiuočiai jį ir jo žmones išvarė į Prūsus ir apgyvendino šalia Karalaučiū. Skurdas nenorėjo pasiduoti kryžiuočiams, jis su visais savo valdomais sudavais persikėlė per Nemuną ir pasidavė didžiajam Lietuvos kunigaikščiu Vytenui. Tas juos įkurdino Gardino apylinkėse. Gardino gubernijoj ir dabar yra kaimų apgyventų lietuviški kalbančiai.

Sudavija tuščia per 150 metų

Lyg ir siena buvo tarp Lietuvos ir Prūsų. Kryžiuočiai iš Prūsų per ją eidavo į Lietuvą kariant, lietuviai gi per tuščią Sudaviją kryžiuočius vydavo atgal. Tik Žalgirio kautynėse 1410 metais Vytautas ir Jogaila smarkiai sumušė kryžiuočius. Tik nuo 15 šimtmetio vėl pradėjo karo metu beveik visa šalis būti išnaukinta. Liko tik du kunigaikščiai: vienas vadinosi Gerkas ar Jedetas, kitas — Skurdas. Abu juodu mėtė, kad neatsilaisytų prieš kryžiuočius. Gedetas pasidavė. Kryžiuočiai jį ir jo žmones išvarė į Prūsus ir apgyvendino šalia Karalaučiū. Skurdas nenorėjo pasiduoti kryžiuočiams, jis su visais savo valdomais sudavais persikėlė per Nemuną ir pasidavė didžiajam Lietuvos kunigaikščiu Vytenui. Tas juos įkurdino Gardino apylinkėse. Gardino gubernijoj ir dabar yra kaimų apgyventų lietuviški kalbančiai.

Maras

1709-1712 didysis žmonių ir gyvulių maras siekė ir Prūsus. Baisi katastrofa, tik kur nekur gyvas žmogus liko; nei gyvulių, nei šunų balso... baisi juoda tyla viešpatavo. Mažai žmonių liko aplink Marijampolę. Pavyzdin, Mokolų kaime liko tik viena mergina.

Bendrai, visoj Suvalkijoj mažai kas gyvu liko. Kaip suicidavo žmogus žmogų, tai labai džiaugdavos.

Senapilės pėdavimų jau yra nuo 1732 m. Tais metais jau buvo kopyltėlė (viešoj aikštėj), ties Bartlingio vaistine), kurioje iš Kauno Nemuno ir Šešupės atplaukdavo Tėvai Pranciškonai pamaldy laikyti. Pašešupiais jau tada buvo daug kaimų. Plentā iš Kauno į Marijampolę išvedė 1829 m. Marijonai Marijampolėj isikūrė 1750 m.

Yra pasakojimų, kad grafiene Butlerienė vieną gražų rytą sukvietė visus darbininkus ir šjoj kalbėdama rožančių. Kas "Sveik Marija" atkalbėjus sodino abiems pusėm kelio po liepukę ir kada užbaigė—toj vietoj pastatė bažnyčią. Tą kelį pavadino Ražantkeliu. Medinė bažnyčia ir vynuolynas buvo pastatyti 1754 m. Prie šio Ražantkelio yra liepynas apie kurį pasakodavo mūsų tėvai, kad čia sukiliom, laikas buvo didelis mėtis su rusiais, kame lio palaidoti lietuviai su savo vadais. Ponia Butlerienė buvo labai turtinga, ji kartu valdė ir Marijampolės miestą (iki 1792 m.). Marijampolės parapija buvo įsteigta 1783 m. Vėliau isikūrė kitos gretimos parapijos (1820 m.).

Po Prūsų valdžia 1795-1807 m.

Po pasidalinimo Lietuvos ir Lenkijos 1795 m., rusų ir prūsų valdžios susitarė ir uždraudė jauniems stot Marijonų vienuolynan.

Prūsų valdžia panaikino Vygrių kamendulus, Seinų ir Liškiaus dominikonus. Naumiesčio ir Griškabūdzio karmelitų, atėmė jų žemes, girias ir ežerus. Prūsų valdžia Suvalkijoje šeimininkavo 12 metų. Pinigines bausmes dėdavo už nelaiuku medžiogę, už elnio užmušimą—50 talerų. Prūsų valdžia, norėdama tiksliau suskirstyti mokesčius, matavo laukus. Kai kurie kaimai išsivadėjo netaip derlingų žemių, manydami neišsimokėsią. Valdžia pavedė apleistus Gelgaudiški dvarus baronui Keideliui, jis partraukė vokiečius kolonistus, kurie sudarė vokišką apylinkę. Taip pat ir ūkininkų atsidžėtas žemes apgyvendino vokiečiais kolonistais.

Vokiečiai tarp Nemuno ir Prūsų ismatavė laukus, išleido žemėlapij su mažiausiais pažymėjimais (1808 m.).

(Bus daugiau)

LRKSA 16 KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

CHICAGO, Ill. — LRKSA 16 kuopos svarbus susirinkimas įvyks sekmdienį, spalij 13 diena, 1957, tuoj po sumos Šv. Mykolo parapijos svetainėje, 1644 Wabansia Ave., Chicago, Ill. Susirinkime kun. dr. A. Juška padarys pranešimą (išduos raportą) iš Susivienijimo buvusio seimo. Tad kviečiami visi nariai ir kurie norėtumet ką sušnitoti apie Susivienijimą ar įsirašyti—malonaikite dalyvauti. A. B.

ISIGYKITE LRKSA ISTORIJA

Susivienijimo Istorija jau išspausdinta. Tai stambi arti 400 puslapių knyga. Istorija pavaizduoja lietuvių atelystės pradžia, vergus ir isleturimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse; organizavimą pirmųjų parapijų, draugijų, organizacijų, laikraščių, kovas su skaldančiomis lenkybės ir laisvamanybės įtakomis. Plačiausia pavaizduojamas Susivienijimo gyvavimas ir jo atlikti darbai.

Susivienijimo Istoriją parrašė Dr. Antanas Kučas, Scrantų universiteto profesorius.

Kaina \$3.00.

Užsisakant išpildykite žemiau paduotą blanką, pridėkite \$3.00 ir siųskite Lithuanian R. C. Alliance of America, P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

ISTORIJOS UŽSIPRENUMERAVIMO BLANKA

Šiuo užsisakau LRKS Istorij ir siunčiu \$.....

Vardas - pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas Zona Valstybė
Parašas

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.
PITTSBURGH, Pa.—7-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.
WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 1 P. M., Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.
CHICAGO, Illinois.—15-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 2 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-narė, dalyvaikite susirinkime.
CHICAGO, Ill.—16-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, Šv. Mykolo parapijos salėje.
NEWARK, N. J.—19-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Jurgio Dr.-jos svetainėje, 180-2 New York Ave.
SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.
MINERSVILLE, Pa.—24 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 1 P. M., Šv. Pranciškaus parapijos svetainėje.
SCRANTON, Pa.—30-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narė, dalyvaikite.
MAHANOY CITY, Pa.—31 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje.
ANSONIA, Conn.—32-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.
ROSELAND, Ill.—33-čios kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Visų Šventų parapijos svetainėje.
KINGSTON, Pa.—34-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje.
PITTSBURGH, Pa.—35-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Vincento parapijos pobaznytinėj svetainėje.
WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus spalij 12-tą diena, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.
CICERO, Illinois.—48-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 1 P. M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.
CLEVELAND, Ohio.—50 kuopos susirinkimas bus spalij 10-tą diena, Lietuvių svetainėje, 6885 Superior Ave., 7:30 P. M.
NEW PHILADELPHIA, Pa.—51 susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumai parapijos svetainėje.
EXETER, Penna.—57-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 1 P. M., Lietuvių Filicų Klubo svetainėje.
DUBOIS, Penna.—78-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po 10 val. Mišų Šv. Juozapo parapijos svetainėje.
NORWOOD, Mass.—81-os kuopos susirinkimas bus spalij 8-tą diena, 7:30 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James St.
WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 1 P. M., Šv. Juozapo parapijos svetainėje.
EASTON, Penna.—93-čios kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po paskutinij Mišij Šv. Mykolo parapijos svetainėje.
ROCHESTER, N. Y.—103 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 9 val. rytos, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.
BRADDOCK, Penna.—105 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena,

tojoj po sumos pabažnytinėje svetainėje.
NEW BRITAIN, Conn.—109 kp. susirinkimas bus spalij 21-mą diena, 7:30 vakaro, Šv. Andriejaus parapijos svetainėje.
MANCHESTER, N. H.—119 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 12:30 P. M., Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narė, dalyvaikite.
ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.
CLEVELAND, Ohio.—142 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po sumos (11:15 A. M.).
CHICAGO, Ill.—163-čios kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumai, Šv. Panelės Glimimo parapijos svetainėje.
NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.
CASTLE SHANNON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 1 val. P. M., pas sumaos pirmininko Motiejų Abradž, 1811 Grosveton St.
E. ST. LOUIS, Ill.—179 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišij.
KINGSTON, Pa.—209-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 2 P. M., Šv. Marijos parapijos svetainėje.
NASHUA, N. H.—228-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po paskutinij Mišij parapijos svetainėje.
AMSTERDAM, N. Y.—248 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.
PITTSBURGH, Pa.—254 kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, 2 P. M., Mykolo Cieponio namuose, 3945 Liberty Avenue, Pittsburgh.
DETROIT, Mich.—265-tos kuopos susirinkimas bus spalij 13-tą diena, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.
VAN NUYS, Calif.—Rugėjoj 25-tą lėktuvu nelaimėję žuvo du lakūnai.

DOVANŲ SIUNTIINAI I LIETUVĄ

SKUBIAI PRISTATOMA PILNAI GARANTUOTA
SPECIALIUS!!! 10 sv. cukraus ir 10 svary taurų \$20.00.
CARE \$25.00! 1 sv. kavos pupelių, 1000 gr. rūkyto Bacon (beikono) 1 sv. razinukų, 500 gr. sūrio (40% riebi), 10 pakečių Chesterfield cigarečių, 1000 gr. puikiausios salami, 200 gr. Ceylon arbato.
Sudėtinis Siuntinys \$62.00: 3 ½ jardo vilnonės medžiagos vyrųkai ežutei, 2 ½ jardo pamušalų, 3 jardi vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui arba suknelei, 4 jardi apaudintos medžiagos suknelei, 30 gurizų, 6 šešios siūlių, 1 pak. adatu.
Visi tie daiktai geriausios rūšies ir anglij gamybos. Tie siuntiniai su nurodyta kaina apmokeit muti ir gavėjas nieko neturi mokėti.
SVARBU!!! Vartoti daiktai daugiau nesileidžiami. Mes primame jūsus supakuotus siuntinius su naujais drabužiais ir tekstilėmis.
Mes taip pat siunčiame vaistus oro paštu.
Prašome reikalauti mūsų kainoraščij.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 East 28th Street,
New York 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598
Atidaryta kasdien npo 9 iki 6, šeštadi 10-1.

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGES

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. Kaina \$3.00.
ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Millaus kas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės galį sėktingai maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

DIEVAS SU MUMIS. maldžiūsimis katekizmas anglių ir lietuvių kalbose. Anglij kalba parrašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksmis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 73 puslapių, paveikaluotas. Kaina 30 centų egzemplioriui.

ZYMIJAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais 40

ĮVAIRIAUS TURINIO

ZODYNAS. "Garso" administracijoje galimaįsija praktiška dviejų dalių—angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką Marlborough'is išleisite žodyną. Redaguotas Rev. H. H. Poutress ir Rev. I. Geriko. 838 puslapių. Kaina \$4.50

KOVOSE DĖL LIETUVOS. Paraižta Generolo Steasio Raštikiio. Pirmas tomas, 704 puslapių gausiai iliustruotas; kietais viršeliais ir spalvota aplauka. Autorius pirmame atsiminimui tomsa liečia ir pavaizduoja nepriklausomos Lietuvos gyvenimą su garbingais laimėjimais ir šalinomis klaidomis, taipgi vaizdijai apibūdina atėjusias audras, kurios sunaikino Lietuvos nepriklausomybę ir atnešė lietuvių tautai baisias kančias ir vargus. Kaina \$7.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIECIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės atnrogus popierius. "Garso" yra trumpai angliausiai ir atsakymai anglij ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moteris je keldi ir rikiulį (pocketbook). Didelis raišdis, apsuada aiški. Kaina 25 centai.

KELIOS MINTYS ŽURNALISTUI, parrašė Barnabas Ign. Mikalauskas. Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New Yorko skyriaus leidinyne, Spaudė Tėvų Pranciškonų apsuastuvė, Brooklyn, N. Y. Kaina 25 centai.

ĮVYKŲ GYVENIMAI—Skaitiniai kiekvienam šimui. Knygą turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikaluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romėnais. Parrašė Vilmas Romėnais. Anglij kalbon išvertė Miltonas Starks. Išleido "Lietuvių Dienos". Idoml knygą su likais skaitiniams. 329 pusl. Kaina \$4.00.

VINCAS T. IZVECKAS, sekretorius

VIETINĖS ZINIOS

METINIS LRKSA 5-SIOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 5-sios Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 27, 1957, Lietuvių Piliiečių Klubu svetainėje, 91 S. Main St., Pittston, Pa.

Pradžią 2:30 P. M. Tą pačią dieną, ryte, Sugar Notch Sv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje klebonas kun. Alf. Zukauskas atliks 5-tos Penna apskrities valdybos užrašytas Mišias gyvų ir mirusių narių intencijai.

Darbotvarkė apskrities valdybos metiniai raportai, pranešimai ir pasitarimai dedikacinioms vajaus ir kitais svarbiais apskrities ir organizacijos reikalais; taipgi apskrities valdybos rinkimai 1958 metais.

Visos kuopos prašomos atsiųsti savo atstovus į svarbų metinį apskrities susirinkimą. Susirinkimui užsibaigus bus vakarienė pagerbimui kuopų atstovų ir visų darbininkų dirbusių metiniam apskrities išvažiavime birželio 2-ą Sans Souci parke.

Adolfas Norvaiša, pirmin. Vincas Matkevičius, sek.

RENGIA METINĖ LABDARYBĖS BALIŲ

Rugsėjo 24-tą Redington viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, Lietuvių Moterų Klubas laikė reguliarią mėnesinį susirinkimą. Išklausti įvairūs raportai ir pranešimai. Svarstyti metinio labdarybės baliaus reikalai. Baliaus įvyks antadienį, lapkričio 19-tą, Redington viešbučio patalpose.

Baliaus rengimo komitetui vadovaus klubo pirmininkė Mrs. J. Bayoras ir vicepirmininkė Mrs. M. Karalūnienė. Baliaus pelnas skiriamas Elmhursto sėnelių prieglaudos naudai. Jau per eilę metų Lietuvių Moterų Klubas rengia baliaus ir pramogą Jėzaus Nukryžiuotojo sėnelių vienuolyno ir sėnelių prieglaudos naudai.

PRANEŠIMAS 14 KP. NARIAMS

LRKSA 14 kuopos susirinkimas bus laikomas spalio 6-tą, tuojau po Sumos Svč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre.

14 kuopos valdyba

PAIEŠKO

MARIJONOS KUSKAITĖS (sulig pirmo vyro Tamulevičienė) gyveno V. Virginia; jos tėvo vardas Aleksandras Kuskys, gyveno Kvedarnas parapijoje, Šilalės rajone. Prašome atsišaukti, arba kas žino apie ją pranešti. Turiu žinių iš Lietuvos. Rašykite: Mr. Kazys Kavaliuskas, 1428 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill.

ONOS NORBUTIENĖS: tėvo vardas Juozas Rubys; pirmiau gyveno Westville, Ill. Turiu žinių iš Lietuvos. Prašome atsišaukti, arba kas žino apie ją pranešti šiuo adresu: Mr. Kazys Kavaliuskas, 1428 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill.

DIEVAS SU MUMIS

MAZIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbą išvertė kun. dr. A. Dekana. Iliuido Sv. Kazimiero Seserys. 78 puslapių, paveikluotas. Kaina 30 centų egzempliorius.

Užsąnt krepštelis

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South So.), Wilkes-Barre, Penna.

BALTIMORES ZINIOS

Ateitininkų Susirinkimas

Š. m. rugsėjo mėn. 15 d. sendraugė iniciatyva buvo suauktas parapijos salėje bendras ateitininkų susirinkimas, dalyvaujant studentų ateitininkų ir moksleivių nariams. Iš viso atsilankė 43 žmonės. Susirinkimą atidarė poetas R. Bradūnas, o jam vesti pakviestas inž. L. Tomkus, sekretoriauti—p. Aukienė.

Po dvasios vado kun. K. Pugevičiaus maldos, iš eilės sekė kelionės po įvairias Europos šalis pranešimas. Nors jis tik po kelias dienas sustadavo atskirose valstybėse, tačiau giliai įžvelgė ne tik katalikišką veiklą, bažnytinį meną, socialinį, ekonominį žmonių gyvenimą, bet vykusiai permėtė ir daug ko kitko vertingą. Kun. K. Pugevičiaus trumpas kelionės pranešimas kiekvieną verčia suprasti ir stebėtis, kaip greitais šuoliais Europa žengia įvairiose srityse pirmyn.

Vėliau sekė studentų ateitininkų stovyklų pranešimas, kurį davė stud. N. Bogutaitė, o moksleivių pranešimą padarė J. Boguta. Iš jų pranešimų matyti, kad stovyklautojų buvo gausu iš visų Amerikos kampų, kuriuos virstino baltimoriečiai. Jų stovyklomis susidomėjo ir kiti ir net norėjo įsijungti į jas kartu.

Po pranešimų sekė jaunųjų ateitininkų menininkai. L. Šidlauskaitė ir A. Radžius vykusiai paskambino pianinu po ketelą turinių, o V. Gailevičiūtė puikiausiai paskaitė "Oi Neverk, Motinėle".

Susirinkimas buvo užbaigtas Ateitininkų himnu.

Lietuvių Šeštadieninė Mokykla

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Lietuvių šeštadieninė mokykla reguliariai pradėjo darbą su nežymiais mokytojais pasiekimais. Iš senųjų mokytojų oasiliuko: K. Dulys, K. Bradūnienė, O. Galiniene, K. Pražemėnas ir A. Lažaitis (laikiniai iki ji pažeis kitas). Negrįžo mokytojai mok. E. Bogutienė—dėl pasikeitimo darbotvarkės darbo, o V. Dulys dėl karinės prievolės atlikimo.

Naujais mokytojais sutiko būti: Dr. E. Armanienė—mokyklos vedėja, V. Volertas, D. Buivienė, N. Svotelytė ir L. Penkiūnaitė.

Reikia pasidžiaugti, kad mokytojų nemažėja, bet daugėja. Pereitais metais buvo 8 mokytojai, o šiais net 10 mokytojų. Mokinų skaičius taipgi nesumažėjo.

BALFo 64 Skyriaus Darbai

Pasibaigus vasaros karščiams, visiems pailsėjus, BALFo skyrius, vadovaujant inž. L. Tomkūniui, vedė per visą rugsėjo mėnesį po namus piniginių vaju. Rinkėjų skaičius susidarė iš 40 žmonių—vien tik jaunimas, ir tikim, kad jis BALFo skyrius priimsitais pareigas atliko tinkamai. Visos surinktos aukos bus pasiųstos Sibiro lietuviams, ir Lietuvai bei Europai. Toks vaju daromas tik vieną kartą į metus.

Š. m. rugsėjo mėn. 22 d. įvyko BALFo skyrius susirinkimas, kuriame supažindinta susirinkusieji su BALFo centro aplinkrašciais, jų metine apyskaita, naujuoju emigracijos įstatymu etc.

Aplinkraščiai rodo, kad per pereinamus metus didelę paramą gavo iš BALFo Sibiro lietuvių (\$22,000 vertės) siuntiniai, vaistai ir k. Pranešimus darė A. Lažaitis ir inž. L. Tomkus. Susirinkime nutarta š. m. lapkričio mėn. 23 d. rengti vakarą ir pravesti išleidimą dovanų. Be pagrindinių 4 dovanų dar bus nemaža ir kitų ir jas tikime gauti iš visuomenės. Todėl kas ką turite paaukoti, prašome įteikti savo dovaną bile kuriam BALFo skyriaus valdybos nariui.

BALFo skyrius taipgi skelbia per visą lapkričio mėnesį rūbų vaju ir kas jų turi, prašome sukoti. Rūbai, kaip visuomet, bus priimami Lietuvių Namuose—rūsyje; krepštelis pat J. Austrą, ar pas kiekvieną tarnautoją.

Zitulytė

MIRĖ JULIA PELIKSIENĖ

CHICAGO, Ill.—Po ilgos ir sunkios ligos rugsėjo mėn. 19 d. mirė ilgametė LRKSA 85 kuopos narė Julia Peliksienė. Gyveno 8841 S. Paulina St. Daug metų gyveno Town of Lake apylinkėje.

Vėlionė buvo gimusi Lietuvoje, Tauragė aps., Žirgaičių kaim. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Palaidota rugsėjo mėn. 23 d. iš Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčios, kur įvyko gedulingos pamaldos už vėlionės vėlę. Po pamaldų nulydėta ir palaidota Sv. Kazimiero kapinėse greta savo vyro, kuris mirė prieš keliolika metų.

Priklausė Trečinių Draugijai ir LRKSA 85 kuopai nuo 1932 m.

Giliame nuliūdime paliko dukterį Daratą, sūnų Joną, žentą Aleksandrą ir anūką Aleksandrą.

Amžiną atilį! Artimiesiems reikiame gilia užuojautą! J. Litvinas

MIRĖ MATAS SUPRANA VICIUS

MINERSVILLE, Pa.—Rugsėjo 18 d. mirė ilgametis LRKSA 24 kuopos narys Matas Supranavičius, sulaukęs 87 metų amžiaus. Palaidotas rugsėjo 21 d. iš Sv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Vėlionis buvo gimęs 1870 metais. Iš Lietuvos į šią šalį atvyko jaunas. Pirmiausia apsisėjo Shenoandah, Pa. Minersville įsigyveno virš 40 metų.

Liūdesį paliko žmona Oną (po tėvais Slavickaitę); sūnus Juozą, Matą ir Praną; vieną dukterį (slaugę), brlį kun. Juozą Karalių, buvusį Sv. Pranciškaus parapijos kleboną ir ilgametį Shenoandah Sv. Jurgio parapijos kleboną; dvi seseris ir tris anūkus. Teislas jo vėl Viešpaty! Artimiesiems pareiškiame giliausia užuojautą! S. B.

NEW YORK.—Rugsėjo 25-tą Brooklyno gyventojas Isidro Toledo peliū papiovė tris savo vaikus, sužėdė žmogį ir tik policisto sunkiai pašautas pasidžiausia užuojautą! S. B.

LIETUVOS VYČIŲ SEIMINĖ KONCERTĄ ISPILDĖ ŽYMIOS PAJEGOS

LOS ANGELES, Cal.—Jau pasidariusi kaip ir tradicija Lietuvos Vyčių visuotinio suvažiavimo proga turėti koncertą. Rugsėjo 9-tą įvykusio koncerto centre buvo žymusis lietuvių solistas Vaclovas Verikaitis iš Toronto, Ont., Kanados. Tikrai stiprūs mūsų pajėga šio srityje. Pranas Lubinas, žymus lietuvių krepšininkas, dalyvavo su žmona koncerte, kalbėjęs pažįstamų ratelėje: "Kai Lietuva atgaus nepriklausomybę, tai Vaclovas Verikaitis bus vienas iš pirmiausių operos solistų Kaune ar Vilniuje..."

Vaclovo Verikaitio programą sudarė šios dainos ir kūrinių: A. Kačanausko—Ten, kur Nemunas banguoja; Vl. Jakubėno—Liuėdas elerštatis; J. Naujalo—Oi, neverk, motušėle; K. V. Banaičio—Gieda gaideliai, ryliuoja; St. Šimkaus—Tamsioj naktelėj; ir J. Tallat-Kelpšos—Zalojoj lankelėj. Be to, Vaclovas Verikaitis atliko eilę arijų iš Haendelio, Mozarto, Verdi ir Gounod operų; kartu su Br.

CLEVELAND, OHIO

Svarbūs Susirinkimai

Spalio 2 dieną, 7:30 val. vak., Liet. svetainėje, Vyčiai senjoralai vyks svarbų susirinkimą, kuriame bus daug reikalu spavartoma. Taipgi kviečia savo narius ir norintius stoti į Vyčių eiles, ateiti į susirinkimą pasidalinti mintimis ir padidinti eiles. Ypačiai būty malonu susitikti vėlesnio amžiaus buvusius vyčius. Senelis

Spalio 4 dieną, 7:00 val. vak., Liet. salėje, A. L. R. K. Federacijos skyriaus šaukiamas labai svarbus susirinkimas, kuriame bus renkama skyriaus valdyba ir svarstoma Kristaus Karaliaus šventės paminėjimas. Draugijų atstovai ir paskiri asmenys praeomi būtinau atsilankyti į susirinkimą. Narys

LRKSA 13 KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

BALTIMORE, Md.—Spalio 6, 9:30 ryte, Sv. Alfonso parapijos svetainėj įvyks bertainiis. 13 kuopos susirinkimas. Svaraus karščiams užsibaigus, pradėkite vėl uoliai darbuotis. Visos-visi dalyvaukite susirinkime. Valdyba

JUOKELIAI

Greičiausiai Bus Taip Gydytoja sūnelis savo draugui aprodo tėvo kabinetą. Svetys ilgiau sustoja prie skelto. — O iš kur tavo tėvelis gavo šituos graučius? — Nežinau. Čia jie jau seniai stovi. Gal tai kuris buvęs tėvelio pacientas.

Nesusipratimas — Kalbėkit, pone, kiek garšiau, nes aš neprigirdžiu. — Aš visai nieko nesakau jums, aš tik krantau gumą.

Tarnaitė, kurią namų šeimnininkas išbarė: — Nešaukite taip, pone! Jėgiu jums kas nepatinka, ką aš atlieku, tai pasakykite ramiai. Atsiminkite, jog aš nesuu jūsų žmonių. S. B.

FALL POLIO VACCINATION

With the peak of the polio season practically over, one big your earning capacity and your million people in the country had had at least one shot of Salk polio vaccine by September 1, and this summer the number of polio cases dropped to a new low. It is clear that the Salk vaccine is safe and it works.

How do we know it's safe? Because the U. S. government tests this vaccine thoroughly and continuously, and must approve all that is used. How do we know it works? Because recent medical studies show that three properly spaced shots of Salk vaccine give immunity to 90 per cent of the persons injected.

But once the summer polio season is over, people tend to forget about it. They think that polio is licked and they don't need to worry about it any more. Nothing could be farther from the truth. The first thing to remember is that, in the words of Dr. Jonas Salk, "Your neighbor's vaccination doesn't protect you." The Salk vaccine does not "wipe out" the polio virus. It protects against paralysis, but the virus remains alive and can be passed on to another people. Unless you yourself have been vaccinated, you are as likely to "catch" polio as you were before there was a Salk vaccine.

The second thing to remember is that you need three shots of vaccine: the second shot two to six weeks after the first, the third shot seven months after second. Unless you get all three, you don't have maximum protection against paralysis. If you start this fall, you can be fully protected by next spring when paralytic polio may again be common.

PRAŠO PAGALBOS PABALTIECIAMS OKININKAMS

Baltijos Taryba pasiuntė telegramą Europos ūkininkų kongreso prezidentui Helsinkyje, atkreipdama kongreso dėmesį į sunkią Lietuvos, Latvijos ir Estijos ūkininkų padėtį, panašią į vergų gyvenimą. Kai kur kolchozuose už darbo dieną išmoka mažiau kaip 1 rublį ir mažiau kaip 1 kilogramą grūdų. Tai yra baisesus kolonijainio išnaudojimo sistema. Šimtai tūkstančių ūkininkų buvo ištremti, kalnami ar žudomi. Kas vasarą tūkstančiai išvežami į Kazachstaną. Kreipiamasi į visą pasaulio ūkininkus, raginant juos kovai prieš sovietų vergiją. Be to, kongresas buvo prašomas daryti žygį, kad būtų pasiųsta į Pabaltijo kraštus tyrimo komisija pabaltiečių ūkininkų padėčiai tirti ir atkreipti viso pasaulio dėmesį į Sovietų nusikaltimus prieš Pabaltijo ūkininkus. (E.)

ARCH. JONAS MULOKAS padarė projektus Maspeeth'o lietuvių bažnyčiai. Planai vyskupijos kūrįoj bei miesto įstaigose jau patvirtinti. Namona greit pradėti statybą. Maspeetho lietuvių parapijos klebonas yra prel. Jonas Balkūnas. Pastatę gaušu lietuviškos architektūros bei liaudies meno elementų. Bažnyčiai vitražus daro dailininkas V. K. Jonynas. (A.)

KUNIGAS JUOZAS PAŠKAUSKAS pakeltas Sv. Tėvo rūmų prelatu. Naujasis prelatas yra žinomas Amerikos lietuvių teltiginėje ir tautinėje veikloje. Neseniai jo rūpėšiu Chicagoje Marquette Parke buvo pastatyta didelė bažnyčia, pirmoji Amerikoje lietuviškame stiliuje. (A.)

VOKIETIJOJE Vasario 16 gimnazijos patalpose buvo surengtas žinomas Amerikos lietuvių teltiginėje ir tautinėje veikloje. Neseniai jo rūpėšiu Chicagoje Marquette Parke buvo pastatyta didelė bažnyčia, pirmoji Amerikoje lietuviškame stiliuje. (A.)

LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS VISIEMS TAUTIECIAMS, KURIE SIUNČIA SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, ARBA Į KITUS KRASTUS

Tur būt, Tamstoms jau yra žinoma, kad pagal naują potvarkį vartotų daiktų siuntimas į Lietuvą yra udraustas. Esant tokiai padėčiai, mes patariame dar kartą mieliems tautiečiams įsitikinti, kad greičiausiai ir ekonomiškausias būdas, norint padėti savo artimiesiems, yra bendradarbiaujant su mūsų—lietuviška įstaiga.

1. Per mus jūs galite išsiųsti savo sudarytą siuntinį iš bet kokių daiktų. Tie, kurie gyvena toliau, prašome siųsti siuntinius mūsų adresu paštu, pridedant sąrašą daiktų ir pažymint jų kainas. Mes padarysime visą reikiamą apskaičiavimą ir prisiusime jums sąskaitą, kurią gavę, apmokėsite. Tai sutalpuos jums daug brangaus laiko, kurį jūs be reikalo leidžiate, stovėdami eilėse, kada vežate patys siuntinius į kitas firmas.

2. Necikvokite taip pat laiko, vaikstant po taip vadinamas "pigias" krautuves, perkant įvairius daiktus siuntiniui sudaryti. Pas mus jūs galite pirkti kas tik jums patinka ir viską gausite urmo kainomis. Pavyzdžiui, jūs galite užsisakyti tris geros rūšies vilnones angliskas medžiagas, vyriškiems, moteriškiems kostiumams, arba paltams ir tos trys medžiagos—iš viso 10 1/2 jardu, įskaitant visas pristatymo išlaidas ir siunčiant oro paštu, kainuoja tik 50 dolerių. Prašome įsidėmėti, kad tai yra pats geriausias ir pigiausias atsieinantis siuntinis kokį jūs galite sudaryti už 50 dolerių.

3. Mūsų vaisty skyrius yra medicinos daktaro priežiūroje. Jei jūs neturite recepto, prašome parašyti smulkiu apie asmenį ir jo negalavimus ir jūs galite būti užtikrinti, kad jūs gausite gerą patarimą, kuris jums bus suteiktas nemokamai.

4. Visų rūšių maisto siuntinius mes siunčiame iš Švedijos. Kainos yra prieinamos, o pristatymo laikas labai greitas. Siuntiniai pasiekia Lietuvą per 10 dienų ir jų pristatymas yra pilnai garantuotas.

5. Jei jūs norite pasiųsti savo giminėms akordeoną, dviratį, laikrodį, medicinos įrankius, siuvamą mašiną, odas arba bet kokį kitą daiktą, mes su malonumu pranešime jums, turį daiktų kainas. Prašome taip pat įsidėmėti, kad per mus jūs galite labai pigiai užsisakyti foto aparatą, kuriuos pasiųsti mes galime be jokių kliūčių.

Jei norite bet kokių informacijų—kreipkitės į mus. Rašykite lietuviškai ir jūs gausite nuosirdų lietuvišką atsakymą.

AMERICAN & FOREIGN BOOK CO. ANTANAS USTJANAUSKAS, Direktorius 22Chapin Place, Hartford, Conn. Telef. CHapin 6-4773

NAUJIENA!!! Pinigai persiunčiami į Sovietų Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pinai garantuojame ir oficialiai—100 rublių—\$10.00. Pristatoma per dvi (2) savaites. Persiuntimas atliekama \$5.00. Perlaidos didžiausia suma 50 dolerių, bet galima užsakyti perlaidų kiek norima. GRAMERCY, 744 Broad Street, Room 925, Newark, N. J. Licensed and Bonded by New Jersey State Banking Commission.